

IV
CHƯƠNG TƯ

CÔNG PHU NIỆM PHẬT

114. V. Tôi đã làm lễ nhập môn, đã thọ qui giới, bây giờ phải làm thế nào? Đây là điều cần hơn hết, ông nên chỉ thẳng cho tôi thi-hành đúng với Phật-pháp, khỏi nhọc lòng tôi kiếm kinh này kinh nọ lòng dòng, phí mất nhiều thì giờ mà chậm kết quả!

D. Trước khi giải đáp, xin ông vui lòng cho tôi biết ý thích của ông muốn làm một người tin-ngưỡng tâm thường, hay là một đệ tử chơn-chánh đứng-dẫn của nhà Phật?

115. V. Tôi muốn làm một người tu-hành đứng-dẫn, một đệ-tử chơn-chánh của nhà Phật, một giáo-đồ trung-thành của T. Đ. C. S. P. H. V. N.; vậy phải làm thế nào?

D. Tôi xin thành-thực nói ra cái pháp vừa với sở nguyện của ông. Vậy thì ông phải ăn chay, phải niệm Phật công-phu tham-thiền...

116. V. Ngoài bốn phạm trên đây, còn có bốn phạm gì khác nữa chẳng?

D. Ông phải y theo kỷ-luật của Giáo-hội, phải đoàn-kết tương-thân tương-ái giữa hội-viên và thiện-tín của Giáo-hội. Phải năng tới lui Hội-quán, hoặc Trung-Uông, hoặc Chi-ngánh, đề học hỏi giáo-lý và công việc làm của Giáo-hội.

117. V. Tôi mới vô học đạo, phải ăn chay cách nào?

D. Việc ăn chay đối với người tại gia cư-si không ép, dầu mới tu hay tu lâu cũng vậy, muốn ăn kỳ hay ăn trường tùy ý.

118. V. Ăn chay kỳ là sao?

D. Ăn hai ngày, hoặc sáu ngày, hoặc mười ngày, gọi là ăn chay kỳ.

119. V. Cách thức niệm Phật làm sao?

D. Niệm Phật có nhiều cách, nhưng thông dụng hơn hết là niệm sáu tiếng «Di Đà», bất cứ lúc nào, giờ nào, đi, đứng, nằm, ngồi, ăn uống, ngủ, nghỉ đều niệm được cả.

120. V. Sự niệm Phật có ý nghĩa gì, hay là một bí-quyết?

D. Sự niệm Phật rất có nhiều ý nghĩa, mà cũng là một bí-quyết.

121. V. Ý nghĩa niệm Phật như thế nào?

D. Niệm Phật có ý nghĩa là diệt vọng-tâm, tức là làm cho lòng mình được trong-sạch (thanh-tịnh). Đó là ý nghĩa chánh; còn ý nghĩa phụ: Niệm Phật là một phương-tiện trừ các thói xấu tật hư, nào tâm tham lam, tâm nóng giận, tâm ham muốn vô lối, tâm ghen-ghét, v. v. ...

Nhiều người tu hành, mà không hiểu ý nghĩa của sự niệm Phật như vậy, cho nên chứng nào tật nấy vẫn còn nguyên, các thói xấu tật hư chẳng những không bớt, trái lại còn tăng thêm là khác.

122. V. Nhứt tâm niệm Phật là sao?

D. Đây là thuộc về công phu bên trong, chẳng phải mới tu hay tu lỗi thôi; hoặc niệm Phật ngoài miệng mà được. Phải hết sức tinh-tấn, cách niệm Phật đừng cho xen hở, dầu đi, đứng, nằm, ngồi, ăn uống, làm lụng gì cũng không quên. Nhất là phải gắng công trau dồi các thói xấu tật hư và dứt lòng ham-muốn. Niệm được như vậy một thời gian, tâm liền sáng tỏ. Tới chừng đó không niệm cũng như niệm, niệm cũng như không niệm. Là vì ngoài đức Phật ra, tâm không còn có một niệm tưởng gì khác nữa. Khi đó tâm ta là Phật, Phật là tâm của ta, Phật với ta không một không hai, không riêng không khác.

123. V. Ngoài đức Phật ra, tâm ta không còn một niệm tưởng gì khác, có phải thuộc về khô định chẳng?

D. Không. Bởi vì còn niệm tưởng Phật thì đâu phải là khô định. Khô định là dứt tuyệt không còn một niệm tưởng gì nữa, dầu niệm tưởng Phật cũng không còn, mới gọi là khô định.

124. V. Niệm nghĩa là gì?

D. Niệm là tưởng nhớ, tưởng nhớ có nhiều cách, hoặc tưởng đến hồng danh của Phật, tức là niệm sáu tiếng Nam-Mô A-Di-Đà-Phật, hoặc tưởng nhớ đến hình-ảnh của Phật, hoặc tưởng nhớ công-đức của Phật đã ban ân-huệ cho chúng sanh v. v. ...

125. V. Tưởng nhớ như vậy có phải là qui ý Phật bề ngoài chẳng? Có phải là làm theo sự tưởng bề ngoài chẳng?

D. Không. Tưởng nhớ Phật như vậy, thuộc về nội tâm. Một mặt tưởng như thế, một mặt trau-dồi đức-hạnh, chớ có phải chỉ lo cúng vái, cầu phước, cầu tự đầu mà gọi là qui ý Phật bề ngoài và làm theo sự tưởng bề ngoài?

126. V. Cách thức niệm Phật như vậy thuộc về bậc nào?

D. Bực trung.

127. V. Còn bực thượng niệm Phật như thế nào?

D. Bực thượng niệm chơn-như cũng gọi là niệm Phật.

128. V. Tại sao niệm chơn-như mà cũng gọi là niệm Phật?

D. Bởi vì chơn-như là Phật, Phật là chơn-như. Niệm chơn-như tức là niệm Phật vậy.

129. V. Niệm là tưởng nhớ. Nếu còn có cái lòng tưởng nhớ đến chơn-như, tức là còn có cái «tâm sanh», hễ có tâm sanh thì lẽ tự nhiên có «tâm diệt». Tâm còn sanh-diệt như vậy mà bảo là bực thượng ư?

D. Trong lúc niệm, không có cái tâm năng niệm và chơn-như sở niệm (hay là ông Phật sở niệm) nghĩa là không mê chấp theo sự niệm tưởng chơn-như hay niệm tưởng Phật, thì đâu phải là có tâm sanh. Nếu «tâm sanh» không có thì «tâm diệt» cũng không.